

توسعه الگوی حسابداری پایداری مبتنی بر نظریه زمینه بنیان

شهناز کریمی

دانشجوی دکتری حسابداری، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران
shk62891@gmail.com

عسگر پاکمرام

دانشیار، گروه حسابداری، واحد بناب، دانشگاه آزاد اسلامی، بناب، ایران (نویسنده مسئول)
Pakmaram@gmail.com

جمال بحری ثالث

دانشیار، گروه حسابداری، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران
j.bahri@iaurmia.ac.ir

سعید جبارزاده کنگر لویی

دانشیار، گروه حسابداری، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران
S.jabbarzadeh@iaurmia.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۹/۱۹ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۱۸

چکیده

تغییر و توسعه ایجاد شده در حسابداری نشان‌دهنده دو نگرش فکری مستقل است. در رویکرد اول، نگرش فلسفی در مورد فرآیند و نقش پاسخگویی سازمان‌ها و چگونگی ارتباط آن‌ها با توسعه پایدار را مطرح می‌کند و عنوان می‌شود که این عوامل، از جمله عواملی هستند که در حرکت سازمان‌ها به سمت پایداری مؤثرند. رویکرد دوم، توجه به چشم‌انداز مدیریت در ارتباط با شرایط و ابزار متنوع و مؤثر در جهت پایداری سازمان است. در حال حاضر شرایط علی، مداخله‌گر و زمینه‌ای، راهبردها و پیامدهای حسابداری پایداری مورد بررسی و کنکاش نگرفته است. بنابراین در این پژوهش تلاش شده است تا الگوی حسابداری پایداری شرکت‌ها به روش نظریه‌پردازی زمینه بنیان و همچنین با رویکرد علی از طریق مدل یابی ساختاری طراحی گردد. این پژوهش به‌وسیله مصاحبه با افراد خبره در حوزه مبانی نظری حسابداری پایداری، سازه‌های محیطی و روانشناختی و حوزه بازار سرمایه اجرا شده و با انجام ۱۶ مصاحبه در سال ۱۴۰۰ به روش نمونه‌گیری گلوله برفی به اشباع رسیده است. همچنین از ابزار پرسشنامه استاندارد شده نیز در پاسخ به سؤال اصلی پژوهش استفاده گردیده است. نتایج حاصل از پژوهش نشان دادند مهم‌ترین شرایط علی که موجب تقویت حسابداری پایداری می‌شوند، به ترتیب عبارت است از عوامل و الزامات محیطی، اخلاق در حسابداری، رعایت سیاست‌ها، روش‌ها و قوانین، شفاف کردن فعالیت‌های حسابداری، افشای اطلاعات سازمانی، افشاء مسئولیت اجتماعی، مشوق‌های محیطی، فشارهای محیطی و ویژگی‌های سیاسی. همچنین طبق نظر خبرگان ویژگی‌های حاکمیت شرکتی، ویژگی‌های ساختاری شرکت، ویژگی‌های رفتاری مدیران و تعهدات انگیزشی نیز عوامل مداخله‌ای برای الگوی حسابداری پایداری در نظر گرفته می‌شوند.

واژه‌های کلیدی: حسابداری پایداری، سازه‌های محیطی، سازه‌های روانشناختی، نظریه زمینه بنیان.

۱- مقدمه

مدیریت دانش بودند. اما وقتی خبرگی و دانش نهفته انسان ها مرکز توجه واقع شد، سایر رشته ها و بخش ها نیز به تدریج درگیر شدند. در بدو امر به مدیریت دانش فقط از بعد فن آوری نگاه می شد و آن را یک فناوری می پنداشتند. اما به تدریج سازمان ها دریافتند که برای استفاده واقعی از از مهارت کارکنان چیزی ماورای مدیریت اطلاعات مورد نیاز است. انسان ها در مقابل ابزارهای چاپی یا الکترونیکی، در مرکز توسعه، اجرا و موفقیت مدیریت دانش قرار می گیرند و همین عامل انسانی وجه تمایز مدیریت دانش از مفاهیم مشابهی چون مدیریت اطلاعات است (توکلی، ۱۳۸۸). مدیریت دانش، شامل همه روش هایی است که سازمان، دارایی های دانش خود را اداره می کند که شامل چگونگی جمع آوری، ذخیره سازی، انتقال، بکارگیری، به روز سازی و ایجاد دانش باشد (سعیدی کیا، ۱۳۸۵). مدیریت دانش، مدیریت صریح و سیستماتیک دانش حیاتی و فرآیندهای مربوط به ایجاد، سازماندهی، انتشار و استفاده و اکتشاف دانش می باشد. مدیریت دانش، راهبردها و فرآیندهایی هستند که قادرند تولید و جریان دانش را به منظور ایجاد و برآورده ساختن انتظارات سازمان، مشتریان و کاربران در کل سازمان به وجود آورند. مدیریت دانش، فرآیند گسترده ای است که شناسایی، سازماندهی، انتقال و استفاده صحیح از اطلاعات و تجربیات داخلی سازمان را مورد توجه قرار می دهد (کرمی، ۱۳۹۱). این پژوهش در پی پاسخ به این سؤال است که چه الگویی برای حسابداری پایداری شرکت ها مناسب است؟ به منظور پاسخ به این سؤال، از رویکرد زمینه بنیان استفاده می شود. در حقیقت مطالعه حاضر مفهوم جدیدی از حسابداری پایداری را معرفی می کند. از این رو، انتظار می رود نتایج پژوهش حاضر بتواند به مدیران شرکت ها، حسابرسان، تحلیل گران مالی، سرمایه گذاران و سایر ذی نفعان در درک بهتر حسابداری پایداری کمک کرده و آن ها را در اتخاذ تصمیم ها کمک نماید. این پژوهش با طرح مبانی نظری و پیشینه پژوهش های مرتبط با موضوع و همچنین تبیین روش پژوهش و سوال های برگرفته از مسئله و مبانی نظری پژوهش ادامه یافته و سپس به تشریح نتایج آزمون سوالات پرداخته است؛ و در نهایت نتیجه گیری و پیشنهادها بیان می گردد.

۲- مبانی نظری

از آغاز قرن ۲۱ پایداری شرکت ها به عنوان یک مسئله ضروری مطرح است به طوری که به عنوان یک چالش مثبت در اقتصاد و تجارت تشخیص داده شده است تا به طور گسترده در بخش های عمومی و اجتماعی به کار گرفته شود. افزایش توجه و تقاضا برای شفافیت و پاسخگویی در زمینه توسعه پایدار شرکت ها، مدیران

پیشرفت سریع فناوری و تغییرات محیطی وسیع شتاب فرایندهای به اقتصاد بخشیده و رقابت روزافزون بنگاه های اقتصادی، دستیابی به سود را محدود و احتمال ناتوانی در ایفای تعهدات و توقف فعالیت های آن ها را افزایش داده است. ورشکستگی های بی سابقه اخیر شرکت های بزرگ و نوسان های بورس اوراق بهادار در ایران، وجود بحران های مالی در شرکت ها و صنایع مهم داخلی و تأثیر آن ها در ورشکستگی و نابودی شرکت ها که از آن ها به سونامی وحشتناک مالی می توان یاد کرد، نگرانی هایی را ایجاد کرده است که نیاز به وجود ابزارهایی را برای ارزیابی توان و سلامت مالی شرکت ها با توجه به شرایط محیطی نشان می دهد (نیک کار و همکاران، ۱۳۹۷). کلیه سهامداران و صاحبان منافع در واحدهای اقتصادی به داشتن ابزارهای مناسبی علاقه مندند که سودآوری و تداوم فعالیت این واحدها را بتوانند ارزیابی و پیش بینی کنند (کریستونیس ۴، ۲۰۰۵). هدف شرکت های سهامی و مدیران آن ها، بیشینه سازی ارزش حقوق صاحبان سهام و تداوم آن و به بیان دیگر، بیشینه نمودن ارزش شرکت و سهام آن به طور مستمر است (بیرنه ۵، ۲۰۱۶). لذا، شرکت ها برای اینکه در طولانی مدت یا کوتاه مدت سلامت مالی داشته باشند، به اخلاق حسابداری و کیفیت مطلوب حسابداری نیز احتیاج دارند (گوردون و ویو، ۲۰۱۴). نرخ تغییر و تحول در جمعیت بنگاه های صنعتی که به وسیله ی تولد شرکت های جدید و مرگ شرکت های موجود ایجاد می شود در سال های اخیر در بین اقتصاد دانان و سیاست گذاران مورد توجه قرار گرفته است. یکی از دلایل توجه به این موضوع را می توان وجود بیکاری در جامعه دانست که امید برای حل آن توسط شرکت های جدید وجود دارد. در مطالعاتی که در این زمینه در کشورهای مختلف انجام شده دلایل دیگری نیز برای اهمیت داشتن این موضوع بیان شده است. مثلاً افزایش رقابت، کارایی، نوآوری و بهبود تکنولوژی با ورود شرکت های جدید به صنعت ایجاد می شود. تولد بنگاه های صنعتی، نقش کلیدی در تکامل و شکل دهی یک صنعت دارد. بنگاه های جدید، عامل اصلی ایجاد پویایی در اقتصاد هستند چرا که از طریق ارائه کالا و خدمات جدید، عرضه تکنولوژی جدید، افزایش رقابت در بازار و گسترش صنعت باعث این پویایی می شوند (مرادی و همکاران، ۱۳۹۳). تخصصی تر شدن فعالیت ها نیز ممکن است خطر از دست رفتن دانش سازمانی و خبرگی به واسطه انتقال یا اخراج کارکنان را به همراه داشته باشد زمانی که سازمان ها به سرعت به فناوری روی آورند، تصور کردند که قدرت فوق العاده رایانه، سیستمها و بانک های اطلاعاتی پیشرفته می توانند بر کلیه مشکلات سازمانی فائق آید، بنابراین بخش های فن آوری اطلاعات، مرکز فعالیت های

حسابداری، به‌عنوان یک مسئله مهم مطرح است (مرزاکي و همکاران،^۸ ۲۰۱۷).

پایداری حسابداری سازمان‌ها را برای توسعه ویژگی‌های عملی در محیط و زمینه‌های حسابداری فردی و اجتماعی گرد هم می‌آورد که شامل اخلاق حسابداری برای ارتباط بهتر همراه با کارایی و استراتژی شرکت می‌باشد (کالر^۹ و همکاران، ۲۰۰۷). پایداری حسابداری مفاهیم مسئولیت اجتماعی، اخلاق حسابداری و ذینفعان تأکید دارد که شامل مؤلفه‌های (آگاهی اخلاق حسابداری، فعالیت داوطلبانه حسابداری، شفافیت طرز فکر حسابداری، افشای سرمایه انسانی و گزارشگری مسئولیت اجتماعی) می‌باشد.

الف) آگاهی اخلاق حسابداری: آگاهی اخلاق حسابداری یک شرکت بر ارزش‌ها و قضاوت‌های اخلاقی و تصمیم‌گیری در عمل طبق اصول حسابداری توجه دارد. بنابراین قضاوت اخلاقی باید مبتنی بر شایستگی، محرمانه بودن، صداقت، بی‌طرفی استوار باشد (ماریون و کانجیج^{۱۰}، ۲۰۰۱).

ب) فعالیت داوطلبانه حسابداری^{۱۱}: فعالیت داوطلبانه حسابداری (افشای اطلاعات حسابداری) به تصمیم شرکت برای فراهم نمودن اطلاعات یا تطبیق استانداردهای حسابداری اشاره دارد (آراگون^{۱۲} و همکاران، ۲۰۰۷). فعالیت داوطلبانه حسابداری عمدتاً دربرگیرنده رعایت سیاست‌ها، روش‌ها و قوانین مرتبط به‌منظور حفظ شرکت در بالاترین سطح پذیرش اجتماعی و شهرت در بازار می‌باشد. امروزه شرکت‌های مختلف دست به روش‌های مختلفی برای داوطلبانه نشان دادن خود در بهبود مدیریت محیط‌زیست حتی فراتر از الزامات قانونی را برمی‌گزینند که این موضوع گاهی منجر به بهبود عملکرد مالی و تولید پویای شرکت‌ها می‌گردد (آراگون و همکاران، ۲۰۰۷).

ج) شفافیت طرز فکر حسابداری^{۱۳}: صندوق بین‌المللی پول^{۱۴} و کمیسیون بورس اوراق بهادار آمریکا^{۱۵} شفافیت طرز فکر حسابداری را به درجه‌ای از قابل‌فهم، قابل‌درک و قابل‌اطمینان بودن اطلاعات به نحوه‌ای که منجر به فعال کردن سیستم بازار کارآمد و تصمیم‌گیری عقلانی می‌شود، تعریف می‌نمایند. شفافیت طرز فکر حسابداری به اطلاعات قابل‌اعتماد اشاره دارد که کاربران را قادر به یک تصمیم‌گیری دقیق می‌سازد یا به‌عبارتی شفافیت طرز فکر حسابداری شامل اطلاعات

را به این سمت هدایت می‌کند تا اطمینان حاصل کنند که توسعه پایدار، اقتصاد مثبت و فشار جامعه را علیه محیط و اجتماع منفی، متوازن می‌کند. پایداری حسابداری مطابق با مفهوم سه‌گانه می‌بایست تأثیر اقتصادی^۱، اجتماعی^۲ و زیست‌محیطی^۳ سازمان را که پیش‌نیاز بقای شرکت‌ها می‌باشد بیان کند. درحالی‌که حسابداری سنتی تنها بر نتایج مالی و اقتصادی ناشی از فعالیت‌های تجاری برای به حداکثر رساندن سود سهامداران متمرکز است و به‌تازگی پایداری حسابداری بر روی ادغام اخلاق در جامعه، محیط‌زیست و اقتصاد تأکید کرده است (پوتانگ، ۲۰۱۱). هر دو رفتار اخلاقی و اقتصادی می‌تواند در رسیدن به هدف شرکت‌های بزرگ در نظر گرفته شوند. به خاطر اینکه رفتار اخلاقی می‌تواند پاداش اقتصادی را برای شرکت‌ها به همراه بیاورد (نمازی و رجب‌دري، ۱۳۹۶).

مفهوم پایداری حسابداری عملاً مربوط به یک دوره در ۴۰ سال گذشته است که فرآیند و پایه‌گذاری آن ناشی از تحولات پدید آمده در رشته حسابداری و توجه به مفاهیم و ریشه حسابداری به‌عنوان یک مفهوم بسیار وسیع‌تر از ابعاد مالی است و به دنبال و پیرو مفهوم محدود و نوپای آن در طول چند سال گذشته مطرح شده است. این تغییر و توسعه ایجادشده نشان‌دهنده دو نگرش فکری مستقل است که در نگرش اول، نگرش فلسفی در مورد فرآیند و نقش پاسخگویی سازمان‌ها و چگونگی ارتباط آن‌ها با توسعه پایدار را مطرح می‌کند و عنوان می‌شود که این عوامل، از جمله عواملی هستند که در حرکت سازمان‌ها به سمت پایداری مؤثرند. بر همین اساس در این نگرش مفاهیم حسابداری بر روی یک سیستم کاملاً جدید حسابداری طراحی می‌شود و برای ترویج استراتژی پایداری سازمان‌ها مؤثر هستند نگرش دوم، توجه به چشم‌انداز مدیریت در ارتباط با شرایط و ابزار متنوع و مؤثر در جهت پایداری سازمان است (پوتانگ، ۲۰۱۱). اگر شرکت نیاز به پایداری را نادیده بگیرد، آنگاه مخاطرات بالقوه بارهای غیرقابل‌تحمل در پایداری به وجود می‌آید. همچنان که وورلدکام^۴ و فروپاشی آنرون^۵ و بحران اقتصادی آسیا^۶ در سال ۱۹۹۷ و در شرکت‌های تابعه ایالات متحده^۷ در سال ۲۰۰۷ همگی از نبود پایداری حسابداری نشأت گرفته‌اند، بنابراین عدم وجود اخلاق و شفافیت در

⁹ Keller

¹⁰ Marion and Cengage

¹¹ Voluntary Accounting Proactiveness

¹² Aragón-Correa

¹³ Transparency Accounting Mindset

¹⁴ International Monetary Fund (IMF)

¹⁵ United State Securities and Exchange Commission (US SEC)

¹ Economic

² Social

³ environmental

⁴ WorldCom

⁵ Enron

⁶ Asian Economic Crisis

⁷ USA

⁸ Marzuki

رسیدند که این ویژگی‌ها در احتمال افزایش بقای شرکت‌های خانوادگی مهم هستند.

دلنا و وست (۲۰۱۶) مطالعاتی ارزشمند را در مورد احتمال ورشکستگی شرکت به دست آورد. این اطلاعات به اعضای زنجیره تأمین اجازه می‌دهد تا به سه گروه اولویت‌بندی شوند: شرکت‌های سالم با مخاطره فوری، شرکت‌های با ویژگی ورشکستگی فوری و شرکت‌های دارای سطوح متوسط مخاطره که نیاز به نظارت دارند.

ویتمن (۲۰۱۸) در پژوهشی نشان داد که گزارشگری پایدار موجب افزایش بازده حقوق صاحبان سهام، بازده دارایی‌ها و حاشیه سود شرکت‌ها می‌شود.

لوح و همکاران (۲۰۱۸) در پژوهشی به بررسی رابطه پایداری گزارشگری و ارزش شرکت پرداخته و به این نتیجه دست‌یافته‌اند که پایداری گزارشگری مالی موجب افزایش ارزش شرکت شده و حاکمیت شرکتی نیز موجب تقویت ارتباط این دو متغیر می‌گردد.

وانگ و همکاران (۲۰۱۸) به روابط بین فناوری سلامت اطلاعات و عملکرد و سلامت مالی بیمارستان‌ها پرداخته و به این نتیجه دست یافتند که سرمایه‌گذاری در فناوری سلامت اطلاعات موجب افزایش سودآوری و سلامت مالی بیمارستان‌ها می‌شود.

خیواو و همکاران (۲۰۱۹)، در پژوهشی به تاب‌آوری سازمانی با الگوی نظری و پیامدهای آن پرداختند. نتایج این مطالعه نشان داد سازمان‌ها همه در معرض محیط متنوع و همیشه در حال تغییر و عدم اطمینان هستند و در این شرایط آن‌ها باید توانایی‌هایی را ایجاد کنند که بتوانند در مواقع بحران مالی مقاومت و از آن عبور نمایند. همچنین، نتایج نشان می‌دهد که متغیرهای محیطی شامل مسئولیت اجتماعی، زیست‌محیطی، سرمایه انسانی و اخلاق حرفه‌ای عوامل مؤثر در تاب‌آوری شرکت‌ها می‌باشند.

بالوگانی (۲۰۲۰)، در پژوهشی استدلال نمودند که اصول پایداری سازمانی، باید دربرگیرنده تأثیرات اقتصادی، زیست‌محیطی و اجتماعی عملکرد یک شرکت باشد، که نهایتاً این امر می‌تواند سلامت شرکت را بهبود بخشد و از رشد و بقای آن حمایت کند.

۳-۲- پیشینه داخلی پژوهش

ترابی و اسماعیل زاده (۱۳۹۴) در مقاله خود به بررسی تأثیر حسابداری پایداری بر بقاء شرکت پرداختند. این محققین در

قابل‌اعتمادی است که منجر به تصمیم‌گیری دقیق و صحیح کاربران می‌شود. بدین معنا که شفافیت طرز فکر حسابداری یک دیدگاه درباره افشای کامل پروسه‌ها، فرآیندها، فرضیه‌ها در آماده‌سازی گزارش است.

د) افشای سرمایه انسانی^۱: سرمایه انسانی اشاره به آموزش، دانش، مهارت، یادگیری، تخصص و تجربه دارد. افشای سرمایه انسانی به‌عنوان افشای اطلاعات سازمانی درباره آموزش کارکنان، دانش، مهارت‌های یادگیری، تخصص‌ها و تجارب در گزارش مالیاتی آن‌ها تعریف شود (آنرمن^۲ و همکاران، ۲۰۰۸). هوانگ^۳ و همکاران (۲۰۱۰) بیان کردند که افشای سرمایه انسانی از نظر شکل و محتوای گزارش متنوع است و عمدتاً داوطلبانه و اغلب دیدگاه افشای کافی اطلاعات سرمایه انسانی مهم است چون نه تنها بر توانایی یک شرکت برای استخدام و حفظ بهترین افراد اثر می‌گذارد، برای یک شرکت ارزش بالقوه نیز ایجاد می‌کند. اطلاعات سرمایه انسانی در تصمیم‌گیری بالقوه شرکت در آینده یک جزء مهم است و به نفع شرکت‌هایی است که به دنبال جلب رضایت تمام سرمایه‌گذاران متقاضی اطلاعات برای افزایش ارزش بازار می‌باشند (هوانگ و همکاران، ۲۰۱۰).

ه) گزارش مسئولیت اجتماعی: گزارشی که بر فعالیت کسب‌وکار و حتی عوامل منفی اثرگذار بر آن نظیر کارکنان، مشارکت اجتماعی، نگرانی زیست‌محیطی و سایر مباحث اخلاقی اثر بگذارد، تعریف می‌شود. به این منظور گزارش مسئولیت اجتماعی در حال پررنگ‌تر شدن به سمت تقویت عملکرد محیطی و بهبود محیط کار و رفاه اجتماعی است که خود ممکن است بهترین تبلیغات برای یک شرکت باشد (برانکو و رودریگز^۴، ۲۰۰۸).

۳- پیشینه پژوهش

۳-۱- پیشینه خارجی پژوهش

پوتانگ (۲۰۱۱) به بررسی روابط علی ابعاد حسابداری پایداری با سلامت مالی شرکت‌ها پرداخته و به این نتیجه دست‌یافته است که عناصر حسابداری پایداری (اخلاق حسابداری، فعالیت‌های داوطلبانه، شفافیت، افشای سرمایه انسانی و مسئولیت اجتماعی) با بقای شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تایلند مستقیم و معنی‌دار است.

ویلسون و همکاران (۲۰۱۳) در پژوهشی به این نتیجه دست یافتند که ویژگی‌های هیئت‌مدیره در ارتباط با بقاء یا شکست در شرکت‌های خانوادگی، به میزان چشمگیری کمتر از شرکت‌های غیر خانوادگی مشاهده می‌شود و به این نتیجه

³ Huang

⁴ Branco and Rodrigues

¹ Human Capital Disclosure

² Unerman

مسئولیت اجتماعی) و سلامت مالی شرکت‌ها پرداختند. نتایج پژوهش نشان داد که سلامت مالی شرکت‌ها تحت تأثیر سازه‌های پایداری حسابداری (فعالیت‌های داوطلبانه حسابداری، شفافیت طرز فکر حسابداری و گزارشگری مسئولیت اجتماعی) قرار می‌گیرد. شرکت‌ها برای اینکه دچار درماندگی مالی نشوند و سلامت مالی داشته باشند، باید دارای ویژگی‌های حسابداری پایداری باشند.

۴- پرسش‌های پژوهش

هدف پژوهش حاضر به‌عنوان رساله دکتری این است که عوامل مؤثر بر حسابداری پایداری از دیدگاه گروه‌های مختلف که چهار گروه عمده درگیر با حسابداری پایداری شرکت‌ها که شامل:

- حسابداران و مدیران شرکت‌های فعال در بازار سرمایه
- مدیران نهادهای مالی فعال در بازار سرمایه
- حسابداران رسمی و حساب‌برسان مستقل
- اعضای هیئت‌علمی دانشگاه

بر اساس تئوری زمینه‌بنیان‌شناسایی شود. این چهار گروه عمده بر اساس زنجیره تأمین حسابداری پایداری انتخاب شده‌اند در واقع زنجیره تأمین حسابداری پایداری به افراد و فرایندهایی اشاره دارد که در گزارشگری مالی شرکت‌ها می‌توانند نقش داشته باشند. در این زنجیره همه اجزا باید دارای ارتباطی نزدیک باشند تا به حسابداری پایداری بالای شرکت‌ها بیانجامد. در واقع در پژوهش حاضر مبنای ارائه الگوی عوامل مؤثر بر حسابداری پایداری مصاحبه از خبرگان حرفه‌های مورد اشاره بر طبق نوعی از پژوهش کیفی به نام نظریه‌پردازی زمینه بنیان و مدل جامع حاصل از آن می‌باشد. به نظر می‌رسد انجام تحقیقی در ایران به‌منظور کشف و شناسایی عوامل و سازوکارهای بیرونی حاکم بر حسابداری پایداری از دید گروه‌های مختلف با استفاده از تئوری زمینه‌بنیان می‌تواند علاوه بر گشایش چشم‌انداز جدید در مورد تحقیقات مربوط به زمینه پژوهش، زمینه لازم برای ارتقاء حسابداری پایداری را فراهم سازد. بر اساس این، پرسش‌های فرعی پژوهش به شرح زیر طرح می‌شوند:

- ۱) چه عواملی بر حسابداری پایداری شرکت‌ها مؤثرند؟ این عوامل می‌تواند مربوط به محیط درون شرکت، محیط کلان اقتصادی باشد (شرایط علی، مداخله‌گر و زمینه‌ای).
- ۲) شرکت‌ها برای تقویت حسابداری پایداری چه اقداماتی را باید انجام دهند؟ (راهبردها)
- ۳) حسابداری پایداری شرکت‌ها چه تأثیری در سطح شرکت دارد؟ (پیامدها)

مطالعات خود تلاش کردند نشان دهند که برای رسیدن به پایداری یک بنگاه اقتصادی باید در چشم‌انداز سازمان خود، پایداری را تعریف و با تجربه، فرهنگ خود، تغییرات محیط کسب و کار را مدیریت نمایند.

چالاکی و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی به بررسی تأثیر توانایی مدیریت بر درماندگی مالی با تأکید بر انعطاف‌پذیری مالی پرداخته‌اند. نتایج نشان داد که رابطه منفی و معنادار بین توانایی مدیریت و انعطاف‌پذیری مالی با درماندگی مالی شرکت است.

وقفی و دارابی (۱۳۹۷) با رویکرد مدل معادلات ساختاری در تحلیل سه سطحی درماندگی مالی در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران به این نتیجه دست یافتند که معیارهای ریسک و معیارهای حاکمیت شرکتی نسبت به معیارهای عملکرد حسابداری و متغیرهای کلان اقتصادی بر درماندگی مالی اثرگذار هستند.

منصوری نیا و همکاران (۱۳۹۸)، به ساخت و روا سازی مقیاس سنجش حسابداری فرهنگی به‌منظور ارائه مدل بومی پرداخته‌اند. طبق نتایج این پژوهش فاصله قدرت و اختیار، فردگرایی-جمع‌گرایی، کسب اطمینان-بلا تکلیفی، مردگرایی-زن‌گرایی (نابرابری جنسیتی)، عام‌گرایی-خاص‌گرایی، تجزیه-ترکیب، درون‌محوری-بیرون‌محوری، توالی‌زمانی-تقارن‌زمانی، اکتسابی-انتسابی، برابری-سلسله‌مراتبی، افق دید بلندمدت-کوتاه‌مدت (آینده‌نگری) به‌عنوان مؤلفه‌های حسابداری فرهنگی، استخراج و انتخاب گردید و می‌توان از این پرسشنامه برای سنجش میزان حسابداری فرهنگی در سازمان‌ها و شرکت‌ها استفاده کرد و با این ابزار می‌توان زمینه شناخت دقیق‌تر و منطقی‌تر، محیط حسابداری را فراهم نمود و به‌طور کلی بهره‌وری از این محیط را به‌صورت علمی فراهم آورد.

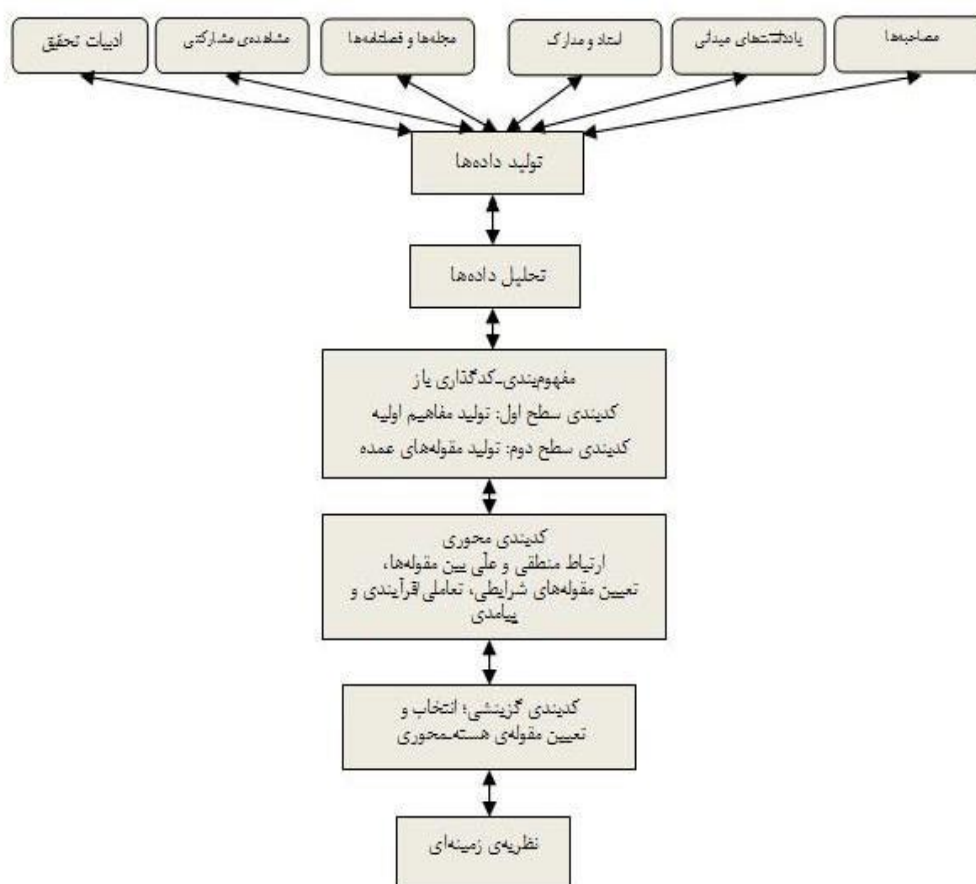
امیر بیگی لنگرودی و همکاران (۱۳۹۹)، به ارائه الگوی یکپارچه حسابداری مدیریت توسعه‌یافته پایداری پرداخته‌اند. این پژوهش نشان می‌دهد که اهمیت نقش حسابداری مدیریت در حوزه پایداری، از یک‌سو در ارائه اطلاعات تسهیل‌کننده‌ی تصمیمات پایداری مدیران و از سوی دیگر در تأمین اطلاعات لازم به‌منظور گزارشگری خلق ارزش پایداری برای ذی‌نفعان است و تحلیل اطلاعات این گزارش‌ها به بهبود اثربخشی اقتصادی و محیطی و اجتماعی و کارایی آن ابعاد کمک می‌کند.

قادری و همکاران (۱۴۰۰) در مقاله خود با عنوان توسعه مفهوم سازه‌های حسابداری پایداری و سلامت مالی شرکت‌ها در بازار سرمایه ایران به ارائه الگویی برای سلامت مالی شرکت‌ها از طریق پیش‌بینی روابط علی میان سازه‌های حسابداری پایداری (آگاهی اخلاق حسابداری، فعالیت داوطلبانه حسابداری، شفافیت طرز فکر حسابداری، افشاء سرمایه انسانی و گزارشگری

۵- روش‌شناسی

این پژوهش، از منظر فرایند اجرا (نوع داده‌ها)، از نوع کیفی است؛ زیرا در این روش پژوهش، بخش اول (داده‌ها)، از منابع مختلفی مانند مصاحبه، مشاهده و مشارکت گردآوری می‌شود که در این پژوهش نیز داده‌ها با مصاحبه و پرسشنامه جمع‌آوری شده‌اند. همچنین در روش پژوهش کیفی، بخش دوم شامل روش‌های تحلیلی و تعبیر و تفسیری است که برای رسیدن به یافته‌ها یا نظریه‌ها به کار می‌رود. این روش‌ها شامل شیوه‌های مفهوم‌پردازی از داده‌ها است که به "کدگذاری" مرسوم است. در این پژوهش نیز از روش‌های کدگذاری باز، محوری و انتخابی استفاده شده است. بخش سوم روش پژوهش کیفی، عبارت است از گزارش‌های نوشته‌شده یا ترسیم نمودارها و شکل‌ها با ارائه شفاهی که در این پژوهش از روش نموداری استفاده شده است.

هدف پژوهش حاضر، طراحی الگوی حسابداری پایداری شرکت‌ها از نظر خبرگان به روش نظریه‌پردازی زمینه بنیان است. در نتیجه از منظر بعد زمانی، مقطعی است؛ زیرا مصاحبه‌ها در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ انجام شده‌اند. از منظر هدف از نوع اکتشافی است زیرا پژوهشی با موضوع طراحی الگوی حسابداری پایداری، با روش این پژوهش (نظریه‌پردازی زمینه بنیان) در کشور انجام نشده است، نتایج این پژوهش به ارائه یک نظریه منتج می‌شود و همچنین یافته‌های این پژوهش دانش موجود را در زمینه حسابداری پایداری توسعه می‌دهد.

شکل (۱): مراحل انجام تحقیق بر اساس نظریه زمینه بنیان

تعدادی متخصصین مالی و خبرگان مصاحبه به‌عمل آمده و بینش‌های به‌دست‌آمده حاصل این مصاحبه اولیه به‌منظور توسعه و بهبود رهنمود مصاحبه، استفاده می‌گردد.

شایان‌ذکر است رهنمود مصاحبه در اختیار چند تن از صاحب‌نظران دانشگاهی و حرفه قرار گرفته و نظرات ایشان اخذ

با توجه به اهداف ذکرشده، این پژوهش به دنبال آن است تا با به‌کارگیری نظریه زمینه بنیان، فهم و آگاهی مناسبی از حسابداری پایداری ارائه نماید.

در این پژوهش از گروه‌های کانونی قبل از انجام پژوهش، مصاحبه‌های زمینه‌ای صورت می‌پذیرد. برای این منظور از

- کدگذاری انتخابی و خلق نظریه: در این پژوهش مدل ایجادشده با استفاده از نمودار و روایت ارائه می‌شود. نمونه‌ها در نظریه‌پردازی زمینه بنیان، عموماً به صورت هدفمند و به روش گلوله برفی انتخاب می‌شوند. بر اساس این، تعداد ۱۷ مصاحبه انجام شدند و نمونه‌گیری به اشباع نظری رسید و مصاحبه جدیدی صورت نگرفت. منظور از اشباع نظری، یعنی با انجام آخرین مصاحبه هیچ مفهوم و مقوله جدیدی شکل نگیرد و مصاحبه‌های انجام‌شده برای شروع تحلیل آماری کفایت می‌کند. میانگین مدت‌زمان مصاحبه برای طراحی مدل منسجم الگوی حسابداری پایداری، حدوداً ۲۰ دقیقه است. برای سنجش روایی و پایایی پژوهش، قبل از شروع مصاحبه‌ها، پس از مصاحبه با ۳ نفر از خبرگان دانشگاه، حرفه و شرکت‌ها و اخذ نظرات آن‌ها، رهنمود مصاحبه تهیه شد و مصاحبه‌ها حول رهنمود مصاحبه صورت گرفت. با افزایش تعداد مصاحبه‌ها، رهنمود مصاحبه‌ها نیز گسترش یافت. روش‌شناسی و انتخاب این افراد بدین شکل است که یا در حوزه حسابداری پایداری دارای پژوهش یا کتاب چاپ‌شده بوده و یا به صورت علمی گزارش حسابداری پایداری را تهیه کرده‌اند. کل مصاحبه‌ها با اجازه مصاحبه‌شوندگان ضبط شدند و پژوهشگران هر مصاحبه را چندین بار بررسی کردند. به منظور اعتبار یافته‌ها، نتایج تحلیل و کدگذاری برخی از مصاحبه‌ها در اختیار ۳ نفر از مشارکت‌کنندگان در پژوهش و ۳ نفر خارج از مشارکت‌کنندگان قرار گرفت. خبرگان عموماً مدل استخراج‌شده را معتبر تلقی کردند.

هدف این پژوهش، طراحی مدل منسجم حسابداری پایداری شرکت‌ها است. با ۲۲ نفر از خبرگان حوزه مبانی نظری تاب‌آوری، مدیران نهادهای نظارتی، سازمان صنعت، معدن و تجارت و سازمان بورس، حسابداران و مدیران سرمایه‌گذاری، سهامداران و سرمایه‌گذاران و اعضای هیئت‌علمی دانشگاه مصاحبه عمیق صورت گرفت. در نگاه (۱) مشخصات کلی مصاحبه‌شوندگان گزارش شده است.

و اصلاحات نهایی به وجود خواهد آمد. مصاحبه‌ها نیمه ساختاریافته و در اغلب موارد مصاحبه‌شونده برای پاسخ‌های باز و مستقل ترغیب می‌گردد. در مصاحبه نیمه ساختاریافته سؤال‌ها از قبل طراحی و هدف کسب اطلاعات عمیق از مصاحبه‌شونده هست بوده و در هر پاسخ ممکن است با سؤال‌های دیگر مورد بررسی بیشتر قرار گیرد.

۶- تجزیه و تحلیل داده‌ها و یافته‌های پژوهش

اجرای نظریه‌پردازی زمینه بنیان به‌طور کلی در دو گام اساسی به شرح زیر انجام می‌شود:

گام اول - گردآوری داده‌ها: داده‌های اولیه این پژوهش از منبع مصاحبه ساختاریافته با خبرگان و با رویکرد اکتشافی با استفاده از ۳ سؤال کلی و باز به شرح زیر جمع‌آوری شده است:

- ۱) چه عواملی بر حسابداری پایداری شرکت‌ها مؤثرند؟ این عوامل می‌تواند مربوط به محیط درون شرکت، محیط کلان اقتصادی باشد(شرایط علی، مداخله‌گر و زمینه‌ای).
- ۲) شرکت‌ها برای تقویت حسابداری پایداری چه اقداماتی را باید انجام دهند؟(راهبردها)
- ۳) حسابداری پایداری شرکت‌ها چه تأثیری در سطح شرکت دارد؟(پیامدها)

گام دوم - کدگذاری متن و نظریه‌پردازی: فرایند کدگذاری شامل سه سطح است: کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی که در ادامه توضیح داده می‌شود:

- کدگذاری باز: طی کدگذاری باز، داده‌ها به بخش مجزا خرد می‌شوند و برای به دست آوردن مشابهت‌ها و تفاوت‌هایشان بررسی می‌شوند. سپس این مفاهیم بر اساس مشابهت‌هایشان طبقه‌بندی می‌شوند که به این کار مقوله پردازی گفته می‌شود که مقوله، مفهومی است و از سایر مفاهیم انتزاعی‌تر است و بنای نظریه از آن‌ها تشکیل می‌شود. به‌طور خلاصه، نتیجه کدگذاری باز مجموعه‌ای از مقوله‌های مفهومی ایجادشده از داده‌هاست.

- کدگذاری محوری: در کدگذاری محوری بین مقوله‌های اساسی که در کدگذاری باز گسترش‌یافته‌اند، در سطح ویژگی‌ها و ابعاد، ارتباطات درونی برقرار می‌شود. در پایان این مرحله، مقوله‌ها برحسب شرایط به شرط علی، شرایط مداخله‌گر، شرایط زمینه‌ای، راهبردها و پیامدها تقسیم می‌شوند. مقوله اصلی در این پژوهش حسابداری پایداری شرکت است.

نگاره (۱): اطلاعات جمعیت شناختی پاسخ‌دهندگان

معیار اصلی	جنسیت	رشته تحصیلی			مدرک تحصیلی				تجربه کاری				حوزه تخصص				
		مرد	زن	حسابداری و حسابرسی	مدیریت و مالی	سایر	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری	کمتر از ۵ سال	۵ سال تا ۱۰ سال	۱۰ تا ۱۵ سال	بالاتر از ۱۵ سال	حسابداران و مدیران شرکتها	سهام‌داران و سرمایه‌گذاران	مدیران نهادهای نظارتی و سازمانها، نظامها، اعضای هیئت‌علمی دانشگاه	
تعداد	۱۵	۳	۸	۷	۱	۱	۱	۱	۹	۲	۶	۷	۳	۶	۲	۷	۳

کدگذاری باز:

راهبردها، در ادامه تمام اجزای مدل منسجم حسابداری پایداری شرکت‌ها ذکر شده و تفاسیر مرتبط با هر مقوله در نگاره مرتبط خود بیان شده‌اند.

در این پژوهش در مجموع تعداد ۸۶ مفهوم از مصاحبه‌ها استخراج شد که به ۲۲ مقوله اصلی تقلیل یافت. شرح کامل این مقوله‌ها در نگاره (۲) ارائه شده است.

کدگذاری محوری:

طبق نظرات خبرگان، ۱۰ مفهوم شرایط علی حسابداری پایداری در نظر گرفته شده‌اند. در نگاره (۲) تفاسیر مرتبط با این مقوله گزارش شده‌اند.

اجزای تشکیل‌دهنده مدل منسجم حسابداری پایداری شرکت‌ها عبارت است از: شرایط علی، شرایط مداخله‌گر، شرایط زمینه‌ای،

نگاره (۲): شرایط علی حسابداری پایداری

مقوله	توضیحات
عوامل و الزامات محیطی	طبق نظر خبرگان عوامل محیطی مهم‌ترین عاملی است که شرکت‌ها را به حسابداری پایداری ترغیب می‌نماید. مانند چشم‌انداز بلندمدت اجرایی، تجربه حسابداری و دانش ذهنی، فرهنگ اداره امور شرکت.
اخلاق در حسابداری	طبق نظر خبرگان آگاهی از اخلاق در حرفه حسابداری یک رکن اساسی از طرز عمل حرفه حسابداری است، به طوری که هر حسابدار باید توانایی اخلاقی را دارا باشد، زیرا این مقوله جنبه‌ی مهمی برای کیفیت اطلاعات مالی است.
رعایت سیاست‌ها، روش‌ها و قوانین	طبق نظر خبرگان رعایت سیاست‌ها، روش‌ها و قوانین مرتبط به منظور حفظ شرکت (در قالب فعالیت داوطلبانه حسابداری) در بالاترین سطح پذیرش اجتماعی و شهرت شرکت‌ها می‌باشد.
شفاف کردن فعالیت‌های حسابداری	طبق نظر خبرگان فعالیت‌های حسابداری باید شفاف باشد. شرکت‌ها برای اطلاعات قابل اطمینان درباره عملکرد متناسب، موقعیت مالی، فرصت‌های سرمایه‌گذاری، ارزش و میزان ریسک شرکت‌ها از شفافیت حسابداری استفاده می‌کنند.
افشای اطلاعات سازمانی	طبق نظر خبرگان سرمایه انسانی اشاره به آموزش، دانش، مهارت، یادگیری، تخصص و تجربه دارد.
افشاء مسئولیت اجتماعی	طبق نظر خبرگان گزارشی که بر فعالیت کسب‌وکار و حتی عوامل منفی اثرگذار بر آن نظیر کارکنان، مشارکت اجتماعی، نگرانی زیست‌محیطی و سایر مباحث اخلاقی اثر بگذارد، به عنوان گزارشگری مسئولیت اجتماعی تعریف می‌شود.
مشوق‌های محیطی	اکثر شرکت‌ها تلاش می‌کنند برای نشان دادن خود در سطح کل بازار و صنعت در دوران رکود خود به عامل حسابداری پایداری توجه نموده و بسیاری از خبرگان در این زمینه، به شرکت‌هایی اشاره کردند که با برنامه‌ریزی سعی در افزایش استانداردهای مربوط به حسابداری پایداری خود دارند.
فشارهای محیطی	یکی دیگر از عوامل مهمی که خبرگان در مصاحبه‌ها به آن اشاره نمودند، مقوله فشارهای محیطی است.
ویژگی‌های سیاسی	طبق نظر خبرگان ویژگی سیاسی کشور ایران موجب شده است در سال‌های اخیر، تحریم‌های فراوانی علیه کشور و شرکت‌های ایرانی (به خصوص شرکت‌های فعال در بازار سرمایه) وضع شود؛ در نتیجه شرکت‌های ایرانی در سال‌های اخیر با مشکلات و موضوعات اساسی درگیر شده‌اند و در حال حاضر نمی‌توانند تمام توان و تمرکز خود را بر موضوعات حسابداری پایداری قرار دهند.

شرایط مداخله‌گر:

در درون زمینه خاصی سهولت می‌بخشند یا آن‌ها را محدود و مقید می‌کند.

شرایط مداخله‌گر، شرایط ساختاری‌اند که به پدیده‌ها تعلق دارند و بر راهبردهای کنش و واکنش اثر می‌گذارند. آن‌ها راهبردها را

نگاره (۳): شرایط مداخله‌گر حسابداری پایداری

مقوله	توضیحات
ویژگی‌های حاکمیت شرکتی	طبق نظر مصاحبه‌شوندگان، ویژگی‌های حاکمیت شرکتی، در تمایل شرکت‌ها برای حسابداری پایداری موثراند. برای نمونه اثربخشی کنترل‌های داخلی، هیئت‌مدیره، کمیته حسابرسی، کمیته مدیریت ریسک، کمیته جبران خدمات، حقوق سهامداران و افشاء و شفافیت. در مواقعی که سهامداران بانفوذ، از قدرت انتصاب اعضای هیئت‌مدیره برخوردار می‌باشند، هیئت‌مدیره باید اقدامات احتیاطی لازم را اعمال نمایند. در چنین مواردی بایستی توجه داشت اعضای هیئت‌مدیره، صرف‌نظر اینکه چه کسی آن‌ها را منصوب نموده است، دارای مسئولیت‌هایی در قبال خود بانک می‌باشند. شفافیت ابزاری کلیدی برای کمک به تحکیم و اجرای اصول اساسی حاکمیت شرکتی مطلوب محسوب می‌گردد. شفافیت عاملی ضروری برای حاکمیت شرکتی صحیح و مؤثر محسوب می‌شود. هدف از شفافیت در حوزه حاکمیت شرکتی، ارائه اطلاعات مهم و لازم برای طرفین است به‌نحوی که بتوانند کار آیی هیئت‌مدیره و هیئت عامل را در زمینه اداره امور، مطابق با قوانین داخلی و در چارچوب روشهای نظارتی، ارزیابی نمایند.
ویژگی‌های ساختاری شرکت	شرکت‌های بزرگ با احتمال بالاتری بیشتر به تقویت پایداری حسابداری می‌پردازند. شرکت‌های قدیمی‌تر به دلیل توسعه‌یافتگی و سن بالا، با احتمال بالاتری بیشتر به این استراتژی معطوف می‌شوند.
ویژگی‌های رفتاری مدیران	بر اساس نظر مصاحبه‌شوندگان، در درون محیط شرکت، ویژگی‌های رفتاری مدیران به‌صورت عام و ویژگی‌های رفتاری مدیرعامل به‌صورت خاص، عامل بسیار مهمی در تعیین حسابداری پایداری شرکت است. مدیران منعطف تغییرات مرتبط با موضوع حسابداری پایداری را دنبال می‌کنند و در برابر این تغییرات مقاومت کمتری نشان می‌دهند. مدیران بیش اعتماد و خوش‌بین، نتایج تصمیمات و اقداماتی که انجام می‌دهند، مثبت ارزیابی می‌کنند و در نهایت احساس می‌کنند بهترین تصمیمات را اتخاذ کرده‌اند.
تعهدات انگیزشی	طبق نظر خبرگان تعهد انگیزشی کارکنان از کارمندی نشات می‌گیرد که اعتقاد دارند آینده‌شان به سازمان گره خورده و تمایل به فداکاری شخصی برای سازمان دارند. به‌وضوح تعهد کارکنان به‌طور بالقوه‌ای در درون کسب‌وکار با شرکت‌های باارزش وجود دارد یا برای به دست آوردن منافع نیروی کار متعهد در سازمان تلاش‌های وافر می‌نمایند تا تعهد انگیزشی کارکنان روزبه‌روز افزایش یابد.
نوع صنعت	طبق نظر خبرگان با توجه به گسترش فعالیت‌های تجاری در جهان و پتانسیل پایداری در خلق فرصت‌ها، مقوله پایداری، جزء نخستین اهداف کشورها و شرکت‌ها قرار گرفته است.

شرایط زمینه‌ای:

انجام‌شده، حسابداری پایداری از مقوله‌های زیر به‌عنوان شرایط زمینه‌ای تأثیر می‌گیرد. این شرایط در نگاره (۴) توضیح داده شده‌اند.

شرایط زمینه‌ای، مجموعه خاصی از شرایط است که در یک‌زمان و مکان خاص جمع می‌شوند تا مجموعه اوضاع، احوال یا مسائلی را به وجود آورند که اشخاص با عمل خود به آن‌ها پاسخ می‌دهند (امیر آزاد و همکاران، ۱۳۹۷). بر اساس مصاحبه‌های

نگاره (۴): شرایط زمینه‌ای حسابداری پایداری

مقوله	توضیحات
دانش و تجربه ضمنی مدیران	طبق نظر خبرگان امروزه شاهد تغییرات سریع در فناوری‌ها و شدت پیچیدگی محیط سازمان‌ها هستیم. در چنین وضعی سازمان‌ها به‌منظور حفظ حیات خود ناچارند به‌صورت مداوم تغییر کنند تا از غافله رقبا عقب نمانند.
محیط حسابداری	شرکت‌ها برای توسعه ویژگی‌های عملی در محیط و زمینه‌های حسابداری فردی و اجتماعی میبایست به عوامل و سازه‌های محیط حسابداری از جمله آگاهی اخلاق حسابداری، فعالیت داوطلبانه حسابداری، شفافیت طرز فکر حسابداری، افشای سرمایه انسانی و گزارشگری مسئولیت اجتماعی معطوف شوند. آگاهی اخلاق حسابداری یک

مقوله	توضیحات
	شرکت بر مبنای ارزشی و قضاوت اخلاقی و تصمیم‌گیری در عمل طبق قوانین و مقررات حسابداری توجه دارد. بنابراین قضاوت اخلاقی به همراه تصمیم‌گیری در عمل و مبنای ارزشی باید مبتنی بر: الف) شایستگی ب) محرمانه بودن ج) صداقت د) بی‌طرفی در عمل حسابداری، استوار باشد. فعالیت داوطلبانه حسابداری (که همان افشای اطلاعات حسابداری است) به تصمیم شرکت برای فراهم نمودن اطلاعات یا تطبیق استانداردهای حسابداری اشاره دارد. فعالیت داوطلبانه حسابداری عمدتاً دربرگیرنده و رعایت سیاست‌ها، روش‌ها و قوانین مرتبط به‌منظور نگهداری شرکت در بالاترین سطح پذیرش اجتماعی و شهرت کاری می‌باشد. همچنین، شرکت‌های بزرگ برای اقدامات بازاری خاص خود به‌گونه‌ای متعهد هستند که نسبت به افشای اطلاعات اجتماعی و زیست‌محیطی خود اقداماتی را ترتیب داده تا سود و شهرت بیشتر ناشی از فعالیت داوطلبانه نصیبشان گردد.
ویژگی‌های اقتصادی	ویژگی‌های اقتصادی یکی از محرک‌های مهم در حسابداری پایداری شرکت‌ها است. اگر شرکت در محیط و شرایط اقتصادی نامناسبی (رکود و تورم) قرار داشته باشد، اثرات این موضوع، شرکت‌ها را به وضعیت نامناسب حسابداری پایداری سوق پیدا می‌کند.

راهنماها:

و هدفمند صورت می‌گیرند. خبرگان و مصاحبه‌شوندگان معتقد بودند مقوله‌های زیر راهنماهای مرتبط الگوی حسابداری پایداری در نظر گرفته می‌شوند. این مفاهیم و مقوله‌ها در نگاره (۵) توضیح داده شوند.

راهنماها مبتنی برکنش‌ها و واکنش‌هایی برای کنترل، اداره و برخورد با پدیده مدنظرند. راهنماها مقصود دارند، دارای دلیل‌اند

نگاره (۵): راهنماهای حسابداری پایداری

مقوله	توضیحات
استقرار کمیته حسابداری پایداری	مشابه کمیته‌های مختلفی (حسابرسی، ریسک، افشاء و ...) که در شرکت‌ها برای مسائل و موضوعات خاصی تشکیل می‌شوند، به‌منظور انجام اثربخش وظایف مرتبط با حسابداری، می‌بایست کمیته حسابداری پایداری در شرکت‌ها (در حوزه معاونت مالی) تشکیل شود. این کمیته می‌تواند زیر نظر دایره حسابداری مدیریت فعالیت نماید و افراد تشکیل‌دهنده آن، مختصران جنبه‌های مختلف مالی و غیرمالی باشند.
آموزش مقوله حسابداری پایداری	طبق نظر خبرگان، تمام کارکنان حوزه مالی شرکت‌ها می‌بایست به‌صورت منظم و ادواری در دوره‌های مرتبط با حسابداری پایداری شرکت نمایند. شرکت‌ها می‌توانند برای برگزاری این دوره‌ها از نهادهایی مانند مراکز آموزشی و دانشگاه‌ها درخواست نمایند.

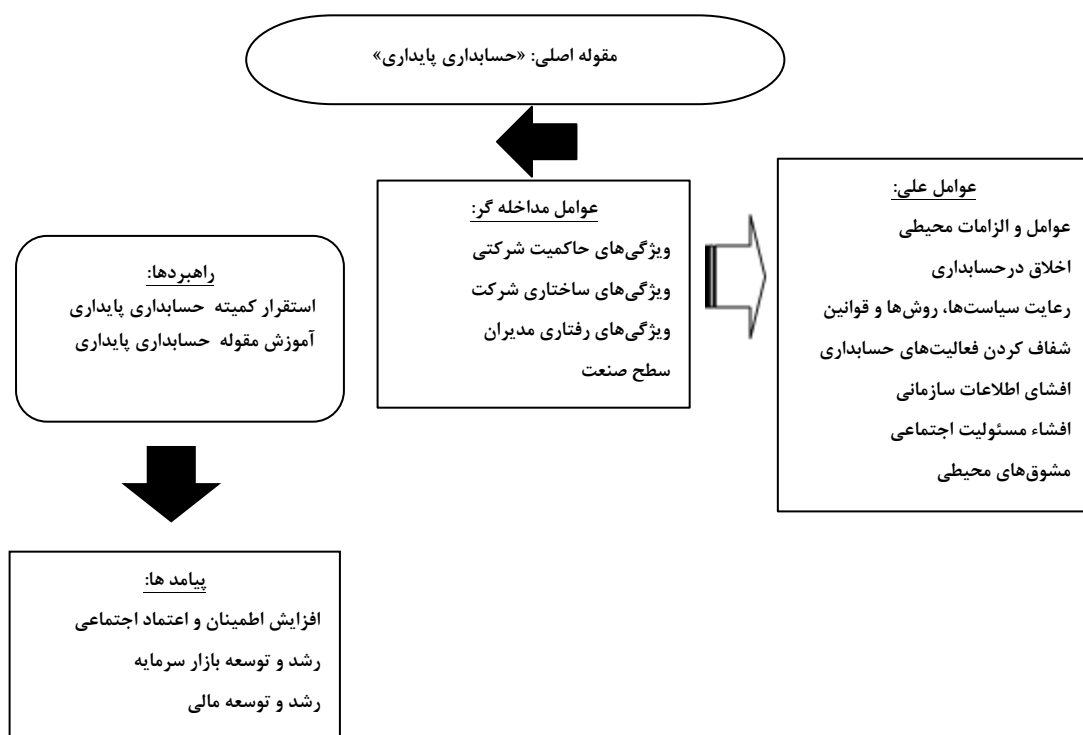
پیامدها:

هستند. در نظر خبرگان، مقوله‌های نگاره (۶) پیامدهای مرتبط با الگوی حسابداری پایداری هستند. پیامدها نتایجی هستند که بر اثر راهنماها و شکل‌گیری مقوله اصلی ایجاد می‌شوند. پیامدها و نتایج حاصل کنش‌ها و واکنش‌ها

نگاره (۶): پیامدهای حسابداری پایداری

مقوله	توضیحات
افزایش اطمینان و اعتماد اجتماعی	اعتماد، یکی از عناصر کلیدی در توسعه‌ی عناصر اجتماعی است. همچنین اعتماد اجتماعی (اعتماد عمومی) برای شرکت‌ها، به‌مثابه سرمایه‌ی اجتماعی است. واحد حسابداری شرکت‌ها، تا حد زیادی، وابسته به میزان برخورداری شرکت از این سرمایه است.
رشد و توسعه بازار سرمایه	طبق نظر خبرگان حسابداری پایداری و کیفیت پایدار شرکت‌ها بر روی ادغام اخلاق در جامعه، محیط‌زیست و اقتصاد تأکید کرده است. هر دو رفتار اخلاقی و اقتصادی می‌تواند در رسیدن به هدف شرکت‌های بزرگ و در نهایت رشد و توسعه بازار سرمایه در نظر گرفته شوند.
رشد و توسعه مالی	توسعه مالی به نظام‌های مالی کارا اطلاق می‌شود. نظام‌های مالی با کارکردهای کسب اطلاعات در مورد فرصت‌های سرمایه‌گذاری، نظارت بر سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده، توزیع ریسک، تجمیع پس‌انداز‌های و همچنین، تسهیل مبادله کالاها و خدمات باعث کاهش هزینه‌های معاملاتی و بهبود تخصیص منابع و در نهایت رشد اقتصادی می‌شوند.

الگوی حسابداری پایداری شرکت‌ها در شکل (۱) طراحی شده است.

شکل (۱): الگوی مفهومی حسابداری پایداری

راهبردهایی مانند استقرار کمیته حسابداری پایداری و آموزش مقوله حسابداری پایداری اتخاذ می‌شود. در نهایت الگوی منسجم نشان داد حسابداری پایداری پیامدهایی از قبیل افزایش اطمینان و اعتماد اجتماعی، رشد و توسعه شرکت و افزایش کیفیت اطلاعات مالی را در پی دارد.

طبق نظر خبرگان عوامل محیطی مهم‌ترین عاملی است که شرکت‌ها را به حسابداری پایداری ترغیب می‌نماید. مانند چشم‌انداز بلندمدت اجرایی، تجربه حسابداری و دانش ذهنی، فرهنگ اداره امور شرکت. یکی از ویژگی‌های دانش و تجربه بر اساس دانش ذهنی؛ مهارت‌ها، درک عمیق است که منجر به دانش جمعی، هنجارها و روال‌ها و یا مهارت‌های سازمانی و در نهایت موجبات حسابداری پایداری را فراهم می‌آورد. فرهنگ اداره امور شرکت‌ها انگیزه شرکت برای داشتن فرهنگ با بالاترین استاندارد در حوزه حسابداری پایداری است.

طبق نظر خبرگان آگاهی از اخلاق در حرفه حسابداری یک رکن اساسی از طرز عمل حرفه حسابداری است، به طوری که هر حسابدار باید توانایی اخلاقی را دارا باشد، زیرا این مقوله جنبه‌ی مهمی برای کیفیت اطلاعات مالی است. طبق نظر خبرگان

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این پژوهش طراحی الگوی حسابداری پایداری (شرایط علی، مداخله‌گر و زمینه‌ای؛ راهبردها و پیامدهای حسابداری پایداری) در ایران بود. نتایج حاصل از پژوهش نشان دادند مهم‌ترین شرایط علی که موجب تقویت حسابداری پایداری می‌شوند، به ترتیب عبارت است از: عوامل و الزامات محیطی، اخلاق در حسابداری، رعایت سیاست‌ها، روش‌ها و قوانین، شفاف کردن فعالیت‌های حسابداری، افشای اطلاعات سازمانی، افشای مسئولیت اجتماعی، مشوق‌های محیطی، فشارهای محیطی و ویژگی‌های سیاسی. همچنین طبق نظر خبرگان، ویژگی‌های حاکمیت شرکتی، ویژگی‌های ساختاری شرکت، ویژگی‌های رفتاری مدیران و تعهدات انگیزشی نیز عوامل مداخله‌ای برای الگوی حسابداری پایداری در نظر گرفته می‌شوند. علاوه بر این شرایط ذکر شده، طبق نظر مصاحبه‌شوندگان، شرایطی نیز به‌عنوان شرایط زمینه‌ای برای الگوی حسابداری پایداری بیان کرده‌اند؛ این شرایط عبارت است از دانش و تجربه ضمنی مدیران، محیط حسابداری و ویژگی‌های اقتصادی و همچنین یافته‌های این پژوهش نشان داد برای الگوی حسابداری پایداری،

شرکت‌های بزرگ با احتمال بالاتری بیشتر به تقویت پایداری حسابداری می‌پردازند. شرکت‌های قدیمی‌تر به دلیل توسعه‌یافتگی و سن بالا، با احتمال بالاتری بیشتر به این استراتژی معطوف می‌شوند. بر اساس نظر مصاحبه‌شوندگان، در درون محیط شرکت، ویژگی‌های رفتاری مدیران به صورت عام و ویژگی‌های رفتاری مدیرعامل به صورت خاص، عامل بسیار مهمی در تعیین حسابداری پایداری شرکت است. مدیران منعطف تغییرات مرتبط با موضوع حسابداری پایداری را دنبال می‌کنند و در برابر این تغییرات مقاومت کمتری نشان می‌دهند. مدیران بیش اعتماد و خوش‌بین، نتایج تصمیمات و اقداماتی که انجام می‌دهند، مثبت ارزیابی می‌کنند و در نهایت احساس می‌کنند بهترین تصمیمات را اتخاذ کرده‌اند.

ویژگی‌های اقتصادی یکی از محرک‌های مهم در حسابداری پایداری شرکت‌ها است. اگر شرکت در محیط و شرایط اقتصادی نامناسبی (رکود و تورم) قرار داشته باشد، اثرات این موضوع، شرکت‌ها را به وضعیت نامناسب حسابداری پایداری سوق پیدا می‌کند. مشابه کمیته‌های مختلفی (حسابرسی، ریسک، افشاء و ...) که در شرکت‌ها برای مسائل و موضوعات خاصی تشکیل می‌شوند، به منظور انجام اثربخش وظایف مرتبط با حسابداری، می‌بایست کمیته حسابداری پایداری در شرکت‌ها (در حوزه معاونت مالی) تشکیل شود.

پیشنهاد کلی درباره یافته‌های پژوهش این است که شرکت‌ها باید قوانین و مقررات لازم درباره استقرار و تقویت حسابداری پایداری و استقرار نظام کنترل داخلی را در دستور خود قرار دهند. یافته‌های پژوهش گویای آن است که دانش و تجربه مدیران عالی و میانی بر تقویت حسابداری پایداری موثر می‌باشد. از این رو، به اعضاء هیئت مدیره و مدیران شرکت‌ها پیشنهاد می‌شود که توجه بیشتری به بحث تقویت دانش ضمنی و تجربه مدیران سطح عالی و میانی داشته باشند و آن را در مدل‌های تصمیم‌گیری خود لحاظ نمایند. زیرا این سازه‌ها می‌تواند مبنایی برای تصمیم‌گیری آن‌ها باشد.

رعایت سیاست‌ها، روش‌ها و قوانین مرتبط به منظور حفظ شرکت (در قالب فعالیت داوطلبانه حسابداری) در بالاترین سطح پذیرش اجتماعی و شهرت شرکت‌ها می‌باشد. امروزه شرکت‌های مختلف دست به روش‌های مختلفی برای داوطلبانه نشان دادن خود در بهبود مدیریت برخی فعالیت‌های داوطلبانه از جمله محیط‌زیست و ... حتی فراتر از الزامات قانونی را برمی‌گزینند که این موضوع گاهی منجر به بهبود عملکرد مالی و تولید پویای شرکت می‌گردد. طبق نظر خبرگان فعالیت‌های حسابداری باید شفاف باشد. شرکت‌ها برای اطلاعات قابل اطمینان درباره عملکرد متناسب، موقعیت مالی، فرصت‌های سرمایه‌گذاری، ارزش و میزان ریسک شرکت‌ها از شفافیت حسابداری استفاده می‌کنند. شرکت‌ها برای جلوگیری از رکود و به خاطر انتظارات جامعه به شفافیت نیازمند هستند.

طبق نظر خبرگان سرمایه انسانی اشاره به آموزش، دانش، مهارت، یادگیری، تخصص و تجربه دارد. افشای سرمایه انسانی به عنوان افشای اطلاعات سازمانی درباره آموزش کارکنان، دانش، مهارت‌های یادگیری، تخصص‌ها و تجارب در گزارش مالیاتی آن‌ها تعریف شود. طبق نظر خبرگان گزارشی که بر فعالیت کسب‌وکار و حتی عوامل منفی اثرگذار بر آن نظیر کارکنان، مشارکت اجتماعی، نگرانی زیست‌محیطی و سایر مباحث اخلاقی اثر بگذارد، به عنوان گزارشگری مسئولیت اجتماعی تعریف می‌شود. به این منظور گزارش مسئولیت اجتماعی در حال پررنگ‌تر شدن به سمت تقویت عملکرد محیطی و بهبود محیط کار و رفاه اجتماعی است که خود ممکن است بهترین تبلیغات برای یک شرکت باشد.

طبق نظر خبرگان ویژگی سیاسی کشور ایران موجب شده است در سال‌های اخیر، تحریم‌های فراوانی علیه کشور و شرکت‌های ایرانی (بخصوص شرکت‌های فعال در بازار سرمایه) وضع شود؛ در نتیجه شرکت‌های ایرانی در سال‌های اخیر با مشکلات و موضوعات اساسی درگیر شده‌اند و در حال حاضر نمی‌توانند تمام توان و تمرکز خود را بر موضوعات حسابداری پایداری قرار دهند. طبق نظر مصاحبه‌شوندگان، جهت گذر از این مسیر تاریخی کشور، شرکت‌ها باید دارای چشم‌انداز و راهبردهایی باشند.

طبق نظر مصاحبه‌شوندگان، ویژگی‌های حاکمیت شرکتی، در تمایل شرکت‌ها برای حسابداری پایداری موثراند. برای نمونه اثربخشی کنترل‌های داخلی، هیئت‌مدیره، کمیته حسابرسی، کمیته مدیریت ریسک، کمیته جبران خدمات، حقوق سهامداران و افشاء و شفافیت. در مواقعی که سهامداران بانفوذ، از قدرت انتصاب اعضای هیئت‌مدیره برخوردار می‌باشند، هیئت‌مدیره باید اقدامات احتیاطی لازم را اعمال نمایند.

فهرست منابع

- performance. *African journal of Business management*, 4(13), 2796-2801.
- * Aman, H., & Nguyen, P. (2008). Do stock prices reflect the corporate governance quality of Japanese firms?. *Journal of the Japanese and International Economies*, 22(4), 647-662.
- * Andriof, J., Waddock, S., Husted, B., & Rahman, S. S. (2017). *Unfolding stakeholder thinking: Theory, responsibility and engagement*. Routledge.
- * Aragón-Correa, J. A., & Rubio-Lopez, E. A. (2007). Proactive corporate environmental strategies: myths and misunderstandings. *Long Range Planning*, 40(3), 357-381.
- * Audretsch, D. B., Houweling, P., & Thurik, A. R. (2000). Firm survival in the Netherlands. *Review of industrial organization*, 16(1), 1-11.
- * Balugani, E., Butturi, M. A., Chevers, D., Parker, D., & Rimini, B. (2020). Empirical Evaluation of the Impact of Resilience and Sustainability on Firms' Performance. *Sustainability*, 12(5), 1742.
- * Banerjee, S., Kauffman, R. J., & Wang, B. (2007). Modeling Internet firm survival using Bayesian dynamic models with time-varying coefficients. *Electronic Commerce Research and Applications*, 6(3), 332-342.
- * Becchetti, L., & Trovato, G. (2011). Corporate social responsibility and firm efficiency: a latent class stochastic frontier analysis. *Journal of Productivity Analysis*, 36(3), 231-246.
- * Bhattacharya, C. B., & Sen, S. (2003). Consumer-company identification: A framework for understanding consumers' relationships with companies. *Journal of marketing*, 67(2), 76-88.
- * Brammer, S., Millington, A., & Rayton, B. (2007). The contribution of corporate social responsibility to organizational commitment. *The International Journal of Human Resource Management*, 18(10), 1701-1719.
- * Branco, M. C., & Rodrigues, L. L. (2008). Factors influencing social responsibility disclosure by Portuguese companies. *Journal of business Ethics*, 83(4), 685-701.
- * Bushman, R. M., Piotroski, J. D., & Smith, A. J. (2004). What determines corporate transparency?. *Journal of accounting research*, 42(2), 207-252.
- * Byrne J. P. (2016). "Firm survival, uncertainty and financial frictions: Is there a financial uncertainty Accelerator?"; *Economic Inquiry*, 54(1): 375-390.
- * Cernusca, L. (2007). Ethics in accounting: The WorldCom inc. scandal. *Lex ET Scientia Int'l J.*, 14, 239.
- * Chin, W. W., Marcolin, B.L., and Newsted, P.R., (2003). A partial least squares latent variable modeling approach for measuring interaction effects: Results from a Monte Carlo simulation study and an electronic-mail emotion/adoption study, *Information systems research*, 14(2), PP: 189-217
- * Choo Huang, C., Luther, R., Tayles, M., & Haniffa, R. (2013). Human capital disclosures in developing countries: figureheads and value creators. *Journal of Applied Accounting Research*, 14(2), 180-196.
- * Clarkson, M. E. (1995). A stakeholder framework for analyzing and evaluating corporate social performance. *African journal of Business management*, 4(13), 2796-2801.
- * Amir بیگی لنگرودی. حبیب، کردستانی. غلامرضا ورضایی. فرزین، (۱۳۹۹)، الگوی یکپارچه حسابداری مدیریت توسعه پایدار، حسابداری مدیریت، دوره ۱۳، شماره ۴۴، ۱-۲۱.
- * پورعلی. محمدرضا، (۱۳۹۲)، ارائه مدل سنجش و ارزیابی سلامت مالی در شرایط محیطی ایران، دانش سرمایه گذاری، ۲(۵): ۱۷۹-۲۰۶.
- * خاکی، غلامرضا. ۱۳۹۰. روش تحقیق با رویکردی به پایان نامه نویسی، چاپ هشتم، تهران، انتشارات بازتاب.
- * صالحی، مهرداد،، حجازی، رضوان، طالب نیا، قدرت اله، امیری. علی. ۱۳۹۸. ارائه الگوی تعدیلی از مدل های ارزش گذاری دارایی های سرمایه ای با استفاده از ریسک درماندگی مالی و چرخه عمر شرکت، راهبرد مدیریت مالی، ۱(۱۷): ۹۵-۱۲۲.
- * قادری، فرزاد، پاک مرام، عسگر، قالیباف اصل، حسن، بحری ثالث، جمال. (۱۴۰۰). توسعه مفهوم سازه های حسابداری پایداری و سلامت مالی شرکت ها در بازار سرمایه ایران. حسابداری مدیریت. 14(48), 87-102.
- * منصوری نیا، الهام، فغانی ماکرانی. خسرو و آقامحمدی. قربانعلی، (۱۳۹۸)، ساخت و رواسازی مقیاس سنجش حسابداری فرهنگی به منظور ارائه مدل بومی، حسابداری مدیریت، دوره ۱۲، شماره ۴۱، ۱۹۷-۲۱۷.
- * نمازی، محمد، رجب دری. حسین. ۱۳۹۶. بررسی تعامل سازه های الگوی توسعه پایدار اخلاق حرفه ای حسابداری با استفاده از فن دیمتل، پژوهش های حسابداری مالی، ۱(۱۹): ۷۱-۹۰.
- * نمازی، محمد، کرمانی. احسان. ۱۳۸۷. تأثیر ساختار مالکیت بر عملکرد شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، بررسی های حسابداری و حسابرسی، ۱۵(۳۵): ۱۰۰-۸۳.
- * نیک کار. جواد، همت فر. محمود و اعصامی. مریم، (۱۳۹۷)، تاثیر سرمایه گذاری در دارایی نامشهود در توضیح دهندگی تاثیر سلامت مالی و مشکلات نمایندگی در ارزش بازار شرکت، مدیریت دارایی و تامین مالی، سال ششم، شماره ۱، ۲۸-۱۱.
- * وفقی، حسام، داراب. رویا. ۱۳۹۷. رویکرد مدل معادلات ساختاری در تحلیل سه سطحی درماندگی مالی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. راهبرد مدیریت مالی، ۳(۳): ۲۱۵-۱۸۹.
- * Ali, I., Rehman, K. U., Ali, S. I., Yousaf, J., & Zia, M. (2010). Corporate social responsibility influences, employee commitment and organizational

- * Lee, J., Park, S. Y., Baek, I. and Lee, C. S., (2008), the impact of the brand management system on brand performance in B-B and B-C environments, *Industrial marketing management*, 37(7), PP: 848-855
- * Linck, J. S., Lopez, T. J., & Rees, L. (2007). The valuation consequences of voluntary accounting changes. *Review of Quantitative Finance and Accounting*, 28(4), 327-352.
- * Luo, X., & Bhattacharya, C. B. (2006). Corporate social responsibility, customer satisfaction, and market value. *Journal of marketing*, 70(4), 1-18.
- * Marion, Allison M. and Cengage, Gale, (2011). Ethics in Accounting, *Encyclopedia of Business and Finance.*, <http://www.enotes.com/business-finance/encyclopedia/ethics-accounting>.
- * Marzuki, M., Subramaniam, N., Cooper, B., and Dellaportas, S., (2017), Accounting academics' teaching self-efficacy - and ethics integration in accounting courses: A Malaysian study, *Asian Review of Accounting*, Vol. 25. PP: 1-39
- * Mowday, R. T., Porter, L. W., & Steers, R. M. (2013). *Employee—organization linkages: The psychology of commitment, absenteeism, and turnover*. Academic press.
- * Namazi.M, Kermani.E, (2007), Investigating the Effects of Ownership Structure on The Performance of the Companies Accepted in the Tehran Stock Exchange, *Accounting and Auditing Review*, 15(35):83-100(In Persian).
- * Namazi.M, Rajabdari.H, (2017), Investigating the Interactions of Structural Patterns for Sustainable Development of Professional Accounting Ethics Using the Demtel Tech, *Financila accounting research*, 9(1):71-90(In Persian).
- * Persson, Helena, (2004). The Survival and Growth of New Establishments in Sweden, 1987-1995 *Small Business Economics*, 23, 423-440.
- * Porali.M, (2012), Developing a Model for the Assessment and Evaluation of Financial Health in Iran, *Investment knowledge*, 2(5), 179-206(In Persian).
- * Pothong, O., & Ussahawanitchakit, P. (2011). Sustainable accounting and firm survival: An empirical examination of Thai listed firms. *Journal of Academy of Business and Economics*, 11(3), 1-28.
- * Provan, K. G., & Lemaire, R. H. (2012). Core concepts and key ideas for understanding public sector organizational networks: Using research to inform scholarship and practice. *Public Administration Review*, 72(5), 638-648.
- * Ran Bhamra, Samir Dani & Kevin Burnard. (2011), "Resilience: the Concept, a Literature Review and Future Directions", *Int. J. Production Research*, 49 (18), pp.5375-93.
- * Ran Bhamra, Samir Dani & Kevin Burnard. (2011), "Resilience: the Concept, a Literature Review and Future Directions", *Int. J. Production Research*, 49 (18), pp.5375-93.
- * Salehi.M, Hejazi.R, Talebnia.G, Amiri.A, (2019), Provide a model adjustment of capital asset valuation models using financial risk and company life cycle performance. *Academy of management review*, 20(1), 92-117.
- * Daske, H., Hail, L., Leuz, C., & Verdi, R. (2013). Adopting a label: Heterogeneity in the economic consequences around IAS/IFRS adoptions. *Journal of Accounting Research*, 51(3), 495-547.
- * Davodi.A, Rezazadeh.A. (2013), Structural Equation Modeling with PLS Software, Second Edition, Tehran, *Jihad Daneshgahi Publications*(In Persian).
- * Dellana, S., & West, D. (2016). Survival analysis of supply chain financial risk. *The Journal of Risk Finance*, 17(2), 130-151.
- * Falck, O., & Heblich, S. (2007). Corporate social responsibility: Doing well by doing good. *Business Horizons*, 50(3), 247-254.
- * Foster, D., & Jonker, J. (2005). Stakeholder relationships: the dialogue of engagement. *Corporate Governance: The international journal of business in society*, 5(5), 51-57.
- * Freeman, R. E. (2010). *Strategic management: A stakeholder approach*. Cambridge university press.
- * Freeman, R. Edward.(1984). Strategic Management, A Stakeholder Approach. *Massachusetts, Pitman*.
- * Greening, D. W., & Turban, D. B. (2002). Corporate social performance as a competitive advantage in attracting a quality workforce. *Business & Society*, 39(3), 254-280.
- * Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., and Tatham, R.L., (2006), Multivariate data analysis 6th Edition. *Pearson Prentice Hall, New Jersey. Humans: Critique and reformulation. Journal of Abnormal Psychology*, 87, PP: 49-74
- * Hopwood, A. G., Unerman, J., & Fries, J. (Eds.). (2010). *Accounting for sustainability: Practical insights*. Earthscan.
- * Johnson, G., & Scholes, K. (1999). Exploring Corporate Strategy, Prentice Hall. *Europe*.
- * Johnson, G., Whittington, R., Scholes, K., Angwin, D., & Regnér, P. (2011). *Exploring strategy*. Financial Times Prentice Hall.
- * Keller, A. C., Smith, K. T., & Smith, L. M. (2007). Do gender, educational level, religiosity, and work experience affect the ethical decision-making of US accountants?. *Critical perspectives on accounting*, 18(3), 299-314.
- * Khaki, G.R., (2011), Research Methodology with a Thesis Approach, *Eighth Edition, Tehran, Baztab Publishing* (In Persian).
- * Khaki.G, (2011), Research method with an approach to dissertation writing, Eighth Edition, Tehran, *Baztab Publications*(In Persian).
- * Kritsonis , A.(2005). Assessing a firms future financial health. *International Journal of Scholarly Academic Intellectual Diversity*. 8(1).
- * Kritsonis , Alicia.(2005). "Assessing a firms future financial health" , *International Journal of Scholarly Academic Intellectual Diversity* , California State University vo.8, No.1.
- * Kusnetzky, Dan, (2010), Microsoft: market share, growth and market value.,<http://www.zdnet.com/blog/virtualization/microsoft-market-share-growth-and-market-value/1977>.

- risk, *Journal of Financial Management Strategy*, 7(1):95-122(In Persian).
- * Schwartz, M. (2009). Beyond incubation: an analysis of firm survival and exit dynamics in the post-graduation period. *The Journal of Technology Transfer*, 34(4), 403-421.
 - * Seyedabaszadeh. M, Amani.J, Khezri azar. J, Pashoy.G, (2013), Introduction to PLS Structural Equation Modeling and its Application in Behavioral Sciences, First Edition, *Urmia University Press*(In Persian).
 - * Simsek, Z., & Heavey, C. (2011). The mediating role of knowledge-based capital for corporate entrepreneurship effects on performance: A study of small-to medium-sized firms. *Strategic Entrepreneurship Journal*, 5(1), 81-100.
 - * Steers, R. M., Mowday, R., & Porter, L. (1982). Employee-organization linkages: The psychology of commitment, absenteeism, and turnover. *New York: Academic*.
 - * Stephenson Amy, (2010), Benchmarking the Resilience of Organizations, a Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the *Requirements for the Degree of Doctor of Philosophy in the Civil and Natural Resources Engineering Department; University of Canterbury*.
 - * Vagefi.H, Darab.R, (2018), Structural Equation Approach in Three-Level Analysis of Financial Distress in Listed Companies in Tehran Stock Exchange, *Journal of Financial Management Strategy*, 6(3):189-215(In Persian).
 - * Vance, Robert J, (2006), Engagement and Commitment A guide to understanding, measuring and increasing engagement in your organization., <http://www.cpms.osd.mil>.
 - * Wahlqvist, I. (2014). *The Capital Structure, Ownership and Survival of Newly Established Family Firms* (Doctoral dissertation, BI Norwegian Business School).
 - * Wang, H., Tong, L., Takeuchi, R., and George, G., (2016), corporate social responsibility: An overview and new research directions: *Thematic Issue on Corporate Social Responsibility*
 - * Williams, C. C. (2005). Trust diffusion: The effect of interpersonal trust on structure, function, and organizational transparency. *Business & Society*, 44(3), 357-368.
 - * Wilson, N., Wright, M., & Scholes, L. (2013). Family business survival and the role of boards. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 37(6), 1369-1389.
 - * Xian-hua, Z. H. O. U., Wei, H. A. N., & Yu-zhou, W. A. N. G. (2010). The market reaction on the human resources information disclosure in Chinese listed companies. *Journal of Modern Accounting and Auditing*, 6(5), 37.
 - * Xiao, Lei, and Huan Cao. (2019), "Organizational resilience: The theoretical model and research implication." ITM Web of Conferences. Vol. 12. EDP Sciences.

Accounting Knowledge & Management Auditing

Vol. 12/ No. 46/ Summer 2023

Development of sustainability accounting model at the industry level

Shahnaz Karimi

PhD student of accounting, Urmia branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran
shk62891@gmail.com

Asgar Pakmaram

Associate Prof., Department of Accounting, Bonab Branch, Islamic Azad University, Bonab, Iran. (Corresponding Author)
Pakmaram@gmail.com

Jamal Bahri Sales

Associate Prof., Department of Accounting, Urmia Branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran
j.bahri@iaurmia.ac.ir

Saeed Jabbarzadeh Kangarloi

Associate Prof., Department of Accounting, Urmia Branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran
S.jabbarzadeh@iaurmia.ac.ir

Abstract

Change and development created in accounting reflects two independent intellectual attitudes. In the first approach, the philosophical approach to the process and the role of accountability of organizations. Accordingly, in this approach, accounting concepts are designed on a completely new accounting system and are effective in promoting the sustainability strategy of organizations. The second approach is to pay attention to the management perspective in relation to various conditions and effective tools for the sustainability of the organization. At present, the causal, intervening and contextual conditions, strategies and consequences of sustainability accounting have not been studied. Therefore, in this research, an attempt has been made to design the accounting model of companies' sustainability through contextual theory and also with a causal approach through structural modeling. This research has been carried out by interviewing experts in the field of theoretical foundations of profit management, environmental and psychological structures and capital market and by conducting 16 interviews in 1400 by snowball sampling method has been saturated. Also, a standardized questionnaire was used to answer the main research question. The results showed that the most important causal conditions that strengthen sustainability accounting are environmental factors and requirements, accounting ethics, compliance with policies, methods and rules, transparency of accounting activities, disclosure of organizational information, disclosure of social responsibility, incentives, respectively. Environmental, environmental pressures and political characteristics. According to experts, corporate governance characteristics, structural characteristics of the company, behavioral characteristics of managers and motivational commitments are also considered as intervention factors for the sustainability accounting model.

Keywords: Sustainability accounting, environmental structures, psychological structures, grounded theory